

ת"פ 1036/08 - מ.י. משרד התמ"ת המחלקה המשפטית-עו"ז נגד שמש חי אחזקות בע"מ,חי שמש

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו
ת"פ 1036-08 מ.י. משרד התמ"ת המחלקה
המשפטית-עו"ז נ' שמש חי אחזקות בע"מ ואח'

בפני
בעניין: כב' השופטת נטע רות
מ.י. משרד התמ"ת המחלקה המשפטית-
עו"ז

המאשימה

נגד

1. שמש חי אחזקות בע"מ
2. חי שמש

הנאשמים

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו על פי כתב אישום שהוגש ביום 14.5.08 בעברות של העסקת 12 עובדים זרים בעלי אזרחות סינית (להלן - **העובדים**) ללא חוזה העסקה בכתב ומבלי שהועמדו לשימושם מגורים הולמים. עבירות על סעיפים 2(ב), 2(ב), 2(ב) (4) **לחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א - 1991** (להלן - **חוק עובדים זרים**).
2. הנאשם 2 שהינו נושא משרה בנאשמת 1 הורשע בעבירה של הפרת אחריות נושא משרה על פי סעיפים 5, 2(ב) ו- 2(ב) (4) לחוק עובדים זרים.
3. הנאשמת הייתה במועד הרלבנטי לכתב האישום חברה ליצור ואחזקה של דודי שמש ואילו הנאשם 2 היה הבעלים והמנהל של הנאשמת.
4. במסגרת הכרעת הדין מיום 11.2.13 נקבע כי ביום 6.12.04 נמצאו במפעל הנאשמת הממוקם באזור (להלן - **המפעל**) על ידי מפקחי המאשימה 12 עובדים שהם מועסקים בנאשמת ללא חוזה עבודה בכתב ובלא שהועמדו לרשותם מגורים הולמים כמתחייב בחוק עובדים זרים כאשר ביצוע העבירות המתוארות לעיל מתייחסות לכל אחד ואחד מהעובדים אלה.
5. בטיעונו לעונש, הדגיש ב"כ המאשימה את חומרת העבירות בהן הורשעו הנאשמים ואת ריבוי העבירות ביחס לכל 12 העובדים. וכן, את העובדה כי הנאשמים הורשעו בעבר בתיק אחר בבית הדין, גם שם בעבירה של עמוד 1

העסקת עובד זר ללא חוזה עבודה בכתב, כאשר מועדי העבירה שם מאוחרים לעבירות בהליך דנן.

ב"כ המאשימה ביקש כי לאור הנסיבות החמורות בהן בוצעו העבירות מתחם הענישה צריך להיות גבוה ולנוע בין 30% ל- 70% מהקנס המקסימאלי הקבוע בחוק לגבי כל אחת מן העבירות בהם הורשעו הנאשמים במכפלות של מספר העובדים.

6. מטעם הנאשמים במסגרת הטענות לעונש העידו שלושה עדים, וביניהם רואה החשבון ומנהלת החשבונות בנאשמת וכן, הנאשם 2 בעצמו. ב"כ הנאשמים ביקש לזקוף לזכות הנאשמת את העובדה שמדובר בחברה יצרנית שהוקמה לפני כשלושה עשורים, אשר מרכז פעילותה במפעל קטן באזור, ומעסיקה בסביבות 30 עובדים - ברובם עובדים ותיקים. כמו כן, הטעים ב"כ הנאשמים, כי הנאשמת נמצאת בקשיים כלכליים חמורים בשנים אחרונות, ונטלה הלוואות מהבנקים בשיעור של כ- 10 מיליון ₪, ואף חבה סכום בסדר גודל דומה לספקים ונותני שירותים אחרים. אשר על כן, הנאשמת לא תוכל לעמוד בתשלום קנס כספי בנוסף להוצאותיה השוטפות, וכי הטלת קנס כאמור עלולה לגרום קרוב לוודאי לקריסתה של הנאשמת.

7. כידוע, ביום 10.1.12 פורסם תיקון מספר 113 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - חוק העונשין) בדבר "הבניית שיקול הדעת המשפטי בענישה".

בהתאם להוראת התחולה, "תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו" והוראותיו "יחולו על הליכים שביום התחילה טרם ניתנה בהם הכרעת הדין". בהתאם, ונוכח מועד מתן הכרעת הדין בהליך זה - חל על ענייננו התיקון האמור.

סעיף 40 ב' לחוק העונשין קובע; "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (בסימן זה - העיקרון המנחה)". המחוקק הוסיף וקבע במסגרת התיקון לחוק כי על בית המשפט לקבוע "מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה", ולהתחשב לצורך כך "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40 ט" - וביניהן הנזק שנגרם מביצוע העבירה, הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, מידת השליטה שלו על מעשהו וגם מצבו הכלכלי של הנאשם.

כמו כן, נדרש בית הדין לקבוע את העונש המתאים לנאשם - במסגרת אותו מתחם (אלא אם קיימת הצדקה לחרוג מכך בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור), בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40 י"א, וביניהן הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו, הנזקים שנגרמו לנאשם כתוצאה מביצוע העבירה ומהרשעתו, נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, מאמציו לתיקון תוצאות העבירה, נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה, התנהגות רשויות אכיפת החוק, התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה, עברו הפלילי של הנאשם או העדרו וכן חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה.

8. יוטעם כי סעיף 40 י"ג (א) לחוק העונשין, קובע כי ככל שהנאשם הורשע "בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם... לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע".

סעיף 14 לחוק העבירות המנהליות, התשמ"ו - 1985, קובע כי אין לגזור קנס שהוא נמוך מהקנס המנהלי (נכון למועד ביצוע העבירה) אלא "מנימוקים שיירשמו".

מעבר לכך ההלכה שיצאה מפי בית הדין הארצי לעבודה הינה כי נקודת המוצא צריכה להיות, למעט במקרים מיוחדים, כפל הקנס המנהלי (ע"פ 74/09 מדינת ישראל נ' זיו אלון דור טכנולוגיות בע"מ, (פורסם בנבו) מיום 10.5.10).

על רקע זאת, ביחס לעבירה בגין העסקת העובדים ללא חוזה בכתב הרי שהרף המקסימלי לקנס כספי כפי שעמד בתוקפו במועד ביצוע העבירה עמד על סך של 104,400 ₪ בגין כל עבירה קרי - יש להכפיל את הסכום הנ"ל (המקסימלי) במספר העובדים, ואילו הרף הנמוך לעבירה עומד על כפל הקנס המנהלי, היינו על סך של 10,000 ₪ ביחס לכל עובד.

9. ביחס לעבירה על אי העמדת מגורים הולמים לעובדים הרף הגבוה עומד גם כן על סך של 104,400 ₪ ואילו הרף הנמוך בגובה של כפל הקנס המנהלי עומד על סך של 5,000 ₪ בגין כל עובד.

10. במקרה דנן הבאתי בחשבון, מחד את חומרת העבירות והיקף הפגיעה בזכויות העובדים הזרים ובנורמות הפגומות שאימצו להם הנאשמים, אך מאידך הבאתי בחשבון את הזמן הרב שחלף ממועד ביצוע העבירה (לפני כ - 10 שנים) ובעיקר נוכח העובדה כי מאז העבירה הנאשמים לא חזרו לסורם, בכל הנוגע לעברות של אי העמדת מגורים הולמים כאשר העבירה הקודמת בה הורשעו של אי מתן חוזה עבודה התבצעה אף היא בשנת 2006. נסיבות אלה מחלישות עד מאוד את השיקול ההרתעתי והענשתי. מה גם שבצמח ההרשעה יש כדי להסב נזקים כלכליים לנאשמים.

כמו כן הבאתי בחשבון כי הנאשמים הורשעו אומנם בביצוע עבירות המתייחסות ל-12 עובדים אולם לטעמי יש להתייחס להעסקת כלל העובדים כאל מקשה אחת כאשר בפועל עולה כי אין מדובר על עבריינות מועדת או סדרתית, אלא על אירוע שהתרחש לפני שנים רבות, כאשר מאז תקנו הנאשמים דרכיהם.

כמו כן יש להביא בחשבון את העובדה שעצם ההרשעה עלולה להסב נזקים כבדים לנאשמים בכל הנוגע להתקשרויות מול צדדים שלישיים וכן את הנזק הכלכלי העלול להגרם לנאשמים שעלול לפגוע בעובדים המועסקים בנאשמת.

11. בהתחשב במכלול השיקולים דלעיל שוכנעתי כי מוצדק לחרוג במקרה זה מהרף התחתון (ככל שמתייחסים לכל עבירה בנפרד להבדיל מאירוע אחד הטומן בחובו מספר עבירות), ומשכך ומשיקולי שיקום יש להסתפק בהטלת קנס על הנאשמת בסך של 80,000 ₪ אשר ישולם ב- 40 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום

1.6.14 וכן בהטלת קנס כספי על הנאשם בסך של 10,000 ₪ אשר ישולם עד ליום 1.6.14.

בנוסף לכך, יחתום הנאשם על התחייבות בסך של 116,800 ₪ להימנע מביצוע עבירה לפי חוק עובדים זרים, וזאת למשך 3 שנים. החתימה תבצע לא יאוחר מיום 1.6.14.

המזכירות תשלח העתק מגזר הדין לצדדים ותודיע להם טלפונית על מתן גזר הדין.

ניתן היום, כ"ב ניסן תשע"ד, 22 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.